

Korta Läke-medelsnyheter Smärta

Läkemedelsspecialist: Birgitta Elfsson

Oxikodon inte bättre än morfin mot visceral smärta vid pankreascancer

Det är ingen skillnad i effekt mellan oxikodon och morfin vid smärtsam pankreascancer. Man fann nämligen inga signifikanta skillnader mellan grupperna i smärtintensitet eller symtom vid studiens slut efter 4 veckor.

I en randomiserad kontrollerad studie ville man pröva om oxikodon har fördelar jämfört med morfin när det gäller effekt och doseskalering vid visceral smärta. Teorin bakom detta är att oxikodon stimulerar både μ - och κ -receptorer. κ -agonister utövar sin analgetiska effekt i en bred variation av visceral smärtmodeller vilket talar för att de kan vara lämpliga vid visceral smärttillstånd. Smärtan vid pankreascancer är komplex och har då ofta ett visceralt inslag på grund av en lokal spridning initialt.

Totalt inkluderades 60 patienter med lokaliserad pankreascancer med en smärtintensitet skattad till minst 4/10 (NRS) och som var i behov av opioidbehandling. Patienterna randomiserades till peroral behandling med morfin 30 mg depå eller oxikodon 20 mg depå. Doserna ökades sedan beroende på behov. Dos, smärtintensitet och symtom noterades vid studiens start samt veckovis upp till 4 veckor. Doseskaleringsindex (OEI) mättes procentuellt (OEI%) med följande formel: $OEI \% = [(x-y)/1]/d \cdot 100$, där x är dosen vid studiens slut och y är dosen vid studiestart. 46 av 60 patienter klarade evalueringen vid studiestart, de 14 som föll bort gick inte att utvärdera. Av de kvarvarande 46 deltagarna var 27 kvinnor, medelålder 63,2 år (SD 9.48), genomsnittligt Karnofsky-status var 70 (11.8).

19 patienter med oxikodon och 20 patienter med morfin fullföljde hela behandlingstiden (4 veckor). Studien hade som förväntat många ”drop-outs”. Studiegrupperna skiljde sig inte åt med avseende på ålder (P=0.400), Karnofsky (P=0.667) eller eskaleringsindex (OEI mg, P=0.945 and OEI %, P=0.295) vid T4 och T8. Man såg ingen signifikant skillnad i smärtintensitet mellan grupperna vid studiens slut (P=0.492).

J Pain 2010;26(9):794–797.